

І.В. Удовенко, канд. філол. наук (*ХДУХТ, Харків*)

Л.А. Подворна (*ХДУХТ, Харків*)

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РІШЕННІ ЗАДАЧ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ І ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ НАВЧАННЯ

Розвиток глобальної комп'ютерної мережі Інтернет відкрив нові перспективи вдосконалення освітньої системи. Це відображується як на технічному оснащенні освітніх закладів, розширенні їх доступу до світових інформаційних ресурсів, так і на використанні нових видів, методів і форм навчання, орієнтованих на оптимізацію педагогічного процесу за рахунок підвищення пізнавальної мотивації студентів і активації їх самостійної роботи та пізнавальної діяльності в процесі навчання.

Всебічний розвиток студента на основі включення його в різноманітну самостійну доцільну діяльність в різних галузях знань є стратегічним напрямком розвитку освітніх систем в сучасному суспільстві. При цьому виділяються три основні взаємопов'язані задачі:

- 1) модернізація сучасних систем освіти;
- 2) інтеграції засобів інформаційних технологій в освітній процес;
- 3) реалізація принципів самостійної активності і усвідомленості пізнання як ведучих принципів навчання.

Шляхом до реалізації цих принципів є підвищення пізнавальної мотивації через пошук ефективних засобів індивідуалізації і диференціації навчання.

Під індивідуалізацією в педагогіці традиційно вважається урахування індивідуальних особистостей в процесі навчання, їх психофізіологічних, вікових і особистісних якостей.

Під диференціацією – урахування групових особистостей, з умовою об'єднання груп за ознакою збігу тих чи інших індивідуальних особливостей.

Найбільш пріоритетними напрямками у зв'язку з вищезазначеними стратегічними задачами розвитку системи освіти є: розвиток дистанційного навчання, застосування методу веб-проектів і кооперованої діяльності студентів, а також пов'язані з цими напрямками методи навчання: дослідницький, пошуковий, метод мозкової атаки, збір і обробка даних, експеримент і дослідницька робота, аналіз і узагальнення.

В багатьох дослідженнях показано, що використання інформаційно-комунікаційних технологій при забезпеченні індивідуалізації і диференціації навчання сприяє активному включенню студентів в учбовий процес (вони стають суб'єктами навчання) і полягає в:

- розширенні можливостей пред'явлення учбового матеріалу;
- здійсненні комплексного багатосенсорного впливу на різні канали сприйняття шляхом використання тексту, звука, відеоінформації;
- підвищенні мотивації навчання;
- оптимізації темпу роботи студента;
- якісній зміні контролю за діяльністю студентів, що досягається підвищенням його об'єктивності та забезпеченням оперативного зворотного зв'язку;
- формуванні рефлексивної самооцінки.

Включення сучасних інформаційних технологій в освітній процес створює реальні можливості підвищення якості навчання. Однак варто зазначити, що рівень інформатизації навчальної і наукової діяльності залишається все ще достатньо низьким. І тому першочерговими завданнями ВНЗ є розвиток дистанційного навчання, створення комплексу нових програмно-методичних засобів і електронних бібліотек, модернізація і розвиток інфраструктури існуючої мережі, збільшення пропускної спроможності каналів, що використовуються, студентам інтерактивні завдання, отримувати від них неупереджений feedback та відповідати на виклики нового століття.

Впровадження дистанційних технологій у навчальний процес спрямоване на глибше розуміння навчального матеріалу; формування таких компетенцій як: комунікативні (безпосереднє спілкування за допомогою засобів мережі), інформаційні (пошук інформації з різних джерел та можливість її критичного осмислення), самоосвіти (вміння навчатись самостійно). Як показує практика, якщо студент не навчиться самостійно приймати рішення, визначати зміст своєї навчальної діяльності та знаходити засоби її реалізації, він не зможе якісно оволодіти тією чи іншою дисципліною. Окрім того, дистанційне навчання виконує й виховну функцію – сприяє формуванню провідних якостей особистості: активність, самостійність, самовдосконалення, творчість.